

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД
№ РД 09-1026 / 15.06.2018 г.

На основание чл. 76, ал. 7, във връзка с чл. 76, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и за осигуряване на обучението на учениците, които изучават португалски език като чужд език, и при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административно-процесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

1. Учебна програма по учебния предмет чужд език – португалски език, за ниво А1 за общообразователна подготовка (Приложение № 1)
2. Учебна програма по учебния предмет чужд език – португалски език, за ниво А2 за общообразователна подготовка (Приложение № 2)

Приложенията с учебните програми са неразделна част от настоящата заповед.

Учебните програми влизат в сила от учебната 2018-2019 година.

Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на Таня Михайлова – заместник-министър на образованието и науката.

/П/

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

/П/

Сем. министър	С.
Заповед №	РД 09.1026 / 15.06.18

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ПОРТУГАЛСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО А2

Обучението по португалски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждане на комуникативни компетентности на ученика и с общуването.

Тази учебна програма е приложима за изучаване на португалски език като втори чужд език в XI и XII клас за постигане на ниво А2 по Общата европейска рамка. Програмата позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по португалски език в съответствие с учебния план.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки следващ клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира най-същественото в кратки послания, обяви и съобщения, произнесени с ясна дикция, нормално темпо на речта и стандартно произношение; • да разбира често употребявана лексика и изрази по познати теми; • да проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства; • да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване според личните си интереси; • разбира подробности, 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да определя темата, да разбира общо съдържанието на ограничени по обем писмени текстове на стандартен език; • да открива необходимата полезна информация в обяви, реклами, проспекти, менюта, разписания, указания и др. • да разбира кратки лични писма, покани, електронни съобщения; • да търси и намира необходимата информация в интернет; • да се ориентира в несложни текстове с помощта на илюстративен материал в тях или като използва компенсаторни 	<p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да общува във всекидневни ситуации, които изискват пряк обмен на информация по познати теми; • да установява контакт при изпълнение на лесни и обичайни задачи и дейности; • да участва в разговор с кратки реплики, дори и да не разбира всичко, разчитайки на събеседника; • да говори гладко, макар и бавно, с паузи, по познати теми, с произношение и интонация, които не нарушават разбирането; • да използва компенсаторни стратегии. 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да формулира кратки съобщения и бележки по зададени теми; • да попълва CV – Europass, • да пише лични писма, включително и електронни, с цел покана или молба, извинение, отказ, изразяване на благодарност и др., като използва несложни изрази и връзки; • да описва накратко събитие от личния си житейски опит; • да съставя кратък текст по зададени опори; • да изпълнява(проекти) творчески задачи по зададени теми.

<p>които носят важна информация в ограничени по обем текстове;</p>	<p>стратегии.</p>	<p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да описва с прости теми семейство, познати хора, окръжаваща го среда; • да разказва за себе си, за дейността си, за бъдещите си планове; • да изразява накратко своя преценка или мнение по познати теми; • да говори сравнителна гладко, макар и бавно и с паузи, но с разбираемо произношение и интонация; • да използва компенсаторни стратегии. 	
--	-------------------	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>Необходимо е да има елементи и/или отделни теми, свързани с културата, историята, изкуството на Португалия и португалоезичните страни, а също така и въпроси и теми от гражданското образование и устойчивото развитие с активно прилагане на ИКТ в клас.</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лична информация • Семейство и приятели • Външен вид, характер • Образование, интереси • Емоции <p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят дом, моето родно място • Моето училище – учебни предмети и дейности • Професии <p>III. Всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят ден • Свободно време 	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание и да схваща най-същественото в кратки послания, обяви, съобщения; • да разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с изучаваните теми; • да проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените идеи, мнения, чувства; • да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване; <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира и извлича основната информация от кратки по обем писмени текстове на стандартен език; • да разбира и извлича основната информация и най-съществените 	<p>Pretérito imperfeito do indicativo</p> <ul style="list-style-type: none"> • verbos regulares • verbos irregulares <p>Uso: aspeto durativo, aspeto frequentativo, ações simultâneas, idade e horas, imperfeito de cortesia, imperfeito com valor condicional</p> <p>Infinitivo pessoal Uso: expressões impessoais, preposições, locuções prepositivas</p> <p>Infinitivo impessoal</p> <p>Particípios regulares, participios irregulares, participios duplos</p> <p>Pretérito mais-que-perfeito do indicativo Uso: ação passada anterior a outra ação passada</p> <p>Pretérito perfeito composto do indicativo Uso: ação prolongada até ao presente</p> <p>Voz passiva</p> <p>Partícula apassivante</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Любими занимания • Хранене и заведения за хранене • Пазаруване, стоки, цени, магазини <p>IV. Здраве и здравословен начин на хранене</p> <ul style="list-style-type: none"> • Човешкото тяло • Спорт и здраве • Здравословно хранене <p>V. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сезони, време, климат, природни явления • Географски обекти • Растения и животни • Домашни любимци • Опазване на околната среда <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • България, Португалия и португалоезични страни – обща информация, културни и исторически забележителности • Празници и традиции 	<p>подробности от кратки текстове на стандартен език, като определя тема, основни моменти и действащи лица;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да открива необходимата полезна информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания и др.; • да разбира кратки писма и електронни съобщения, да определя изразените в тях намерения и чувства; <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може: При диалогична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да установява контакт и да обменя информация, мнения и идеи при изпълнението на обичайни задачи и дейности в дома и в училище; • да участва в разговор с кратки реплики, дори и да не разбира всичко, като разчита на помощта на събеседника; • да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, които не нарушават разбирането; • да прилага компенсаторни стратегии; <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> • да прави описания по изучаваните 	<p>Futuro imperfecto do indicativo Uso: ações futuras, incerteza em interrogativas</p> <p>Condicional presente Uso: ação pouco provável, forma de cortesia, discurso indireto</p> <p>Discurso direto/ discurso indireto</p> <p>Pronomes relativos variáveis, invariáveis</p> <p>Colocação dos pronomes</p> <p>Contratação dos pronomes complemento direto com complemento indireto</p> <p>Preposições: a, para, por, de, em, ao, até, sem, depois de, após, antes atrás em frente, à frente, ao lado de, junto a</p> <p>Conjunções perifrásticas: andar a (P.P.S.) + infinitivo andar a (P.I.) + infinitivo costumar + infinitivo ir + gerúndio</p>
---	---	--

	<p>тематични области;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разказва за себе си, за своето минало и настояще, за бъдещите си планове; • да изразява чувства, мнение, одобрение, съгласие или несъгласие; • да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, които не нарушават разбирането; • да прилага компенсаторни комуникативни стратегии; <p>ПИСАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва формуляри; • да формулира кратки съобщения и бележки; • да пише текст, писмо или електронно, писмо с цел покана, молба, извинение, изразяване благодарност, като използва несложни изрази; • да създава писмен текст в съответствие с изучаваните теми или свързан с истории и случки от житейския му опит; • да изпълнява творчески задачи по зададени теми; <p>В XI клас учениците създават писмен текст с обем 80-100 думи.</p>	<p>haver de + infinitivo</p> <p>ficar, estar, andar + adjetivo</p> <p>exprimir obrigação: ter de + infinitivo; ter que + infinitivo, dever + infinitivo</p> <p>Sustantivos coletivos</p> <p>Formação de palavras do verbo, o sustantivo do adjetivo, o advérbio do sustantivo o adjetivo</p> <p>Derivação por sufixação</p> <p>Derivação por prefixação</p> <p>Antonímia, sinonímia</p> <p>ЛЕКСИКА Основни тематични групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лична информация • Роднински връзки, приятели • Интереси, книги, изкуства, кино, театър, медии и др. • Дейности от всекидневието • Растения, животни, домашни любимци • Градска и селска среда • Здравословно състояние
--	---	--

	<p>В XII клас учениците създават текст с обем 100 -120 думи.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Спорт • Професии, моята бъдеща професия • Опазване на околната среда • Празници и традиции (български и на португалоезичните страни) • Пътуване
--	---	---

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА ГОДИНА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XI клас - 72 часа

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XII клас - 72 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени домашни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Класна работа	1 оценка	1 оценка
Работа по проекти	1 оценка	1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Програмата дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по португалски език има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на португалски език;
- да мотивира ученика да използва португалски език за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към изучаването на португалския език и култура;
- да спомогне за осъзнаване необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ПОРТУГАЛСКИ ЕЗИК

Обучението по португалски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на комуникативен подход с акцент върху практическа насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаването на други предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът съпоставя, сравнява и открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- *интегрирано изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развитието на говорните компетентности* в съответствие с принципа за устно изпреварване;
- комуникативните умения се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуациите и прилагане на интерактивни методи на обучение;

- общуване в клас на португалски език
- изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурна информация за Португалия и португалоезичните страни.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства, отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки и информационни технологии .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по португалски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно усъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи според индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, пиеси, песни; • работа по проекти и презентации;

	<ul style="list-style-type: none"> • дидактически игри (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и др.) • извънкласна дейност, свързана с учебния процес (посещения на кино, театрални постановки на португалски език, или свързани с културата на португалоезичните страни, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др. • електронно обучение, връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитание в норми на поведение, изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване на културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в празници, посветени на България, Португалия и португалоезичните страни; дейности за развиване на креативност, връзка с български език и литература, музика, изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, които формират положително отношение към световното и национално културно наследство; дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот , връзка с учебен предмет физическо възпитание и спорт.